

ACC. N:R M. 14845: 1-7.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Landskap: *Blekinge* Upptecknare: *Telefonist*
Knut Andersson, Ungskär
Härad: *Östra* Berättare: *Selma Andersson,* "
Socken: *Torhamn* Berättarens yrke: *fiskerimästare*
Uppteckningsår: *1960* Född år *1893* i *Ungskär, Torhamns sn.*

Tal och andra finrum. s. 1-7.

*(skisser a sid. 4 och 6;
tapetprover sid. 7.)*

LUF 112

28/7-60

Skriv endast på denna sida.

Vårt boningshus är uppfört år 1753, och är det äldsta boningshuset i vår skärgård. Min make F. d. Fiskaren Per Martin Andersson, Hugsbär, äger huset.

Ingen större sal finnes icke.
De efterfrägade benämningarna "bästa", "bakhus", "kistekammare", "sommarskua" (-skue) användes icke (har icke heller använts) här på vår ort.

Den första eldstaden i huset var en öppen spis murad av kullersten, sedan kakelugn. Vi fick el-ljus under första beredskapsåren under andra världskriget.

Ja, här har förut funnits fotogen-lampor i kakel, och även en fotogen-lampa på bordet.

Den första ägaren lät först tapetsera huset. Härmed bifogas ett tapet-prov, denna

målade tapet är den tidigaste tapeten, (troligen från 1700-talet) i denna tapet förekom en målad bärd, motivet var små röda kulpaner. Den näst äldsta tapeten är den andra bifogade (blå blommor.) De tapeterna kom fram när vi lät renovera vårt bostadshus, år 1959.

Angående gamla möbler som är i behåll kan nämnas 1 soffa gjord av snickare i början av 1800-talet. 1 säng och 1 bord gjorda av snickare på senare hälften av 1800-talet. 1 skänk gjord i början av 1900-talet. Wienerstolar fanns icke. Piano eller orgel fanns icke.

Beträffande krukväxterna i hemmet kan särskilt nämnas Pelargonian, vilken krukväxt sannolikt var den vanligaste, här.

I början av 1900-talet ersattes de korta gardinerna med långa.

Lyttkoppor förekom före.

De talrikast förekommande tavlorna, här på väarna, voro s. k. olje-tryck av kungsfamiljen, samt även olje-tryck med Jesus och Jungfru Maria voro ofta sedda på väggarna i fiskarens hem.

Värda s. k. Trasmattor förekommo även före här (Trasmattor förekommer i alla skärgårdens hem fortfarande) De första värda mattorna som fanns i skärgården voro dock värda av halm.

Går vi ännu längre tillbaka i tiden förekom golven bara, utom t. ex. vid julen. Då betäcktes golven med halm "Julahalm". En omtlyckt tradition var då Yullekarna i Julahalmen, naturligtvis särskilt av barnen.

Beskrivning öfver vårt boningshus, ägare F. d. Fiskare
Per Martin Andersson, Ullskär.

Huset är byggt år 1753, av Hans Janssen.

Ax. 1753 oss, stod inristat i ryggåsen.

Ett skepp förliste vid Ullskäran, detta
skepp var lastat med grov plank.

Hans Janssen for till platsen för skepps-
brottet och förde hem två eke-laster
av den grova planksorten.

Av detta stabila virke uppförde Hans
Janssen detta hus: Se nedanstående skiss.

Skissen visar
huset i dess
första exteri-
ör, med
lov-tak,
och små låga
vindsfönster
vid sidorna.

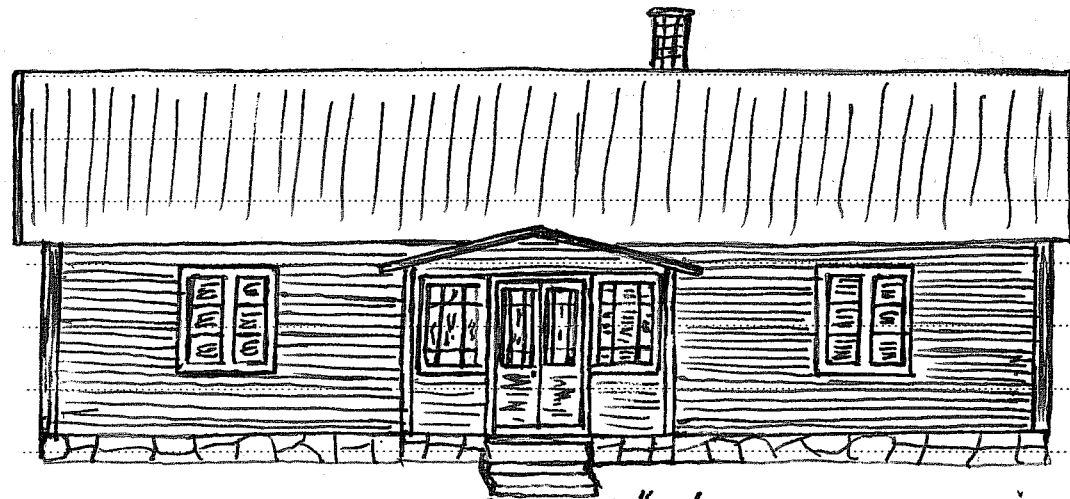
En senare ägare lade spåntak på
huset, vid renovering.

Huset är timrat upp kvärtigenom. Rummen
har således timrade mellanväggar.

Vi har inga informationer rörande
möbleringen hos den förste ägaren.
Dock kan nämnas att där fanns
ett stort väggfast skåp i vardagsrummet.
I vårt hus finnes vardagsrum, kök, liten
hall, veranda på västra fasaden och
förskuga på östra fasaden, så finnes
där ett fiirum.

Vid den senaste renoveringen
av vårt bopingshus år 1959, fick vi
bl. a. nya stora dubbelköpplade
fönster, och betongtegel på taket.

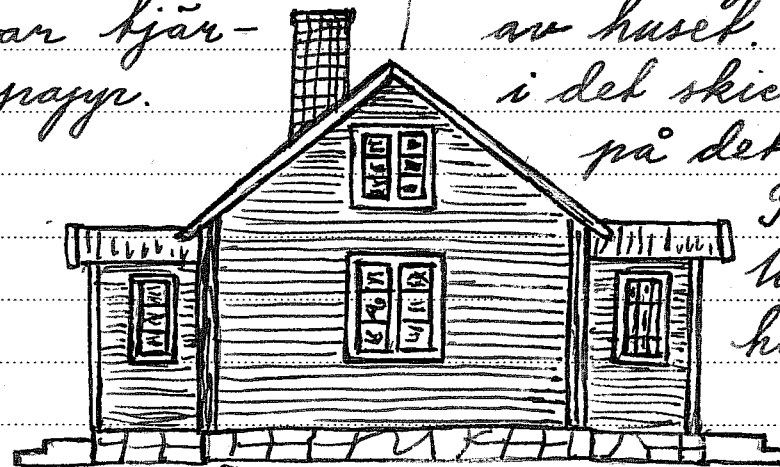
Förvrigt har vi, så gott det har varit
oss möjligt, försökt bibehålla husets gamla stil.

Fasad mot väster.

Tak-beklädnaden
var hjär-
papp.

År 1912 utfördes renovering
av huset. Huset blev då
i det skick, som skisserna
på detta ark visar.

Fasad mot norr.

Per Martin Andersson,
Ungskär, lät renovera
huset.

Liggande panel,
som synes.

Blekinge
Östra län.
Torshamnss m.
uppl. år 1960

M. 14845: 7. (se sid. 1-2!)

FOLKLIVSARKIVET

Institutionen för folklivsforsk-
ning vid Lunds universitet

uppl. av telefonist
Knut Andersson, Ungskär

Ber. av Selma Andersson,
(fiskarkonstnär) Ungskär

f. år 1893 i Torshamnss m.

